

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษา
ปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่

Factors Influencing Decision on Pursuing a Master's Degree Among
Fourth-Year Social Science Students at Prince of Songkla University,
Hat Yai Campus

เสาวลักษณ์ เจียดคง¹ และ กานดา จันทร์แย้ม²

Saowalak Chiadkhong¹, and Kanda Janyam²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, Thailand

¹Corresponding Author. E-mail: biwsaowalak14@gmail.com

Received March 21, 2024; Revised May 7, 2024; Accepted June 15, 2024

Abstract

This research aimed to study factors influencing fourth-year undergraduate students in social sciences at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, to further education in a master's degree. The quantitative research involves a sample group of 212 fourth-year undergraduate students enrolled in the Social Sciences program at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus. The study involved a sample size of 53 students per faculty, which was selected randomly. The data was collected using a questionnaire, and statistical analyses were performed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results revealed that the following factors influenced the decision to further master's-level studies: 1) knowledge factors 2) income factors 3) social factors 4) appropriateness of educational expenses, and 5) students' aptitude. These variables can predict the decision among fourth-year undergraduate students in the Social Sciences program at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, with 42.8 percent towards further education.

Keywords: master's degree; decision-making; factors

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยเป็นการ วิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 212 ราย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา คณะละ 53 คน และ ทำการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า 1) ปัจจัยด้านความรู้ 2) ปัจจัยด้านรายได้ 3) ด้านสังคม 4) ปัจจัยด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา และ 5) ความชอบและความถนัดของตนเอง เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาย สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้ร้อยละ 42.8

คำสำคัญ: ปริญญาโท; การตัดสินใจ; ปัจจัย

บทนำ

สภาพสังคมในปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าและมีการเปลี่ยนแปลงรวมถึงการพัฒนาในด้านต่างๆที่เกิดขึ้น อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม รวมไปถึงด้านเทคโนโลยี ดังนั้น การศึกษาถือเป็นเครื่องมือและกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์สรรพสิ่งทุกอย่างจนกลายเป็นผลผลิต ดังนั้นการพัฒนาในด้านต่างๆจำเป็นจะต้องอาศัยกำลังมนุษย์เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา (Phonphoththanamat, 2015) ปัจจุบันบุคคลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะการศึกษา นอกจากจะเพิ่มความรู้ความสามารถในด้านวิชาการแล้ว ยังสามารถใช้ในด้านของการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม ในปัจจุบันได้อีกด้วย Kosonkittumporn (2022) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อปริญญาโทของนักศึกษา คือ การต้องการเพิ่มความรู้ ความสามารถในด้านวิชาการใหม่ๆ เพื่อที่จะสามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการประกอบ อาชีพหน้าที่การงานและปรับปรุงการทำงานขององค์กรได้ Dulyakaseem (2018) ซึ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและ มีความก้าวหน้าทางด้านของเทคโนโลยีที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้สังคมสนใจในสาขาด้านสังคมศาสตร์ลดน้อยลง ทั้งที่ด้าน สังคมศาสตร์สามารถช่วยให้อยู่รอดในสังคมที่มีปัญหาต่างๆมากมาย ที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสมัยใหม่ ไม่สามารถแก้ไขได้ อาทิเช่น ปัญหาทางด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสังคม ซึ่งจำเป็น จะต้องอาศัยความเข้าใจ การเคารพกันในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการใช้ทักษะการสื่อสารการวิเคราะห์ มาช่วยในเรื่องของการแก้ไขปัญหา ในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 หรือยุค 4.0 ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและซับซ้อน ดังนั้น การศึกษาในสาขาด้านสังคมศาสตร์ถือว่าเป็นสาขาที่สำคัญสาขาหนึ่ง ที่จะช่วยให้ บุคคลมีความรู้ความสามารถในการก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน และเพื่อเป็นกำลังในการ ที่จะช่วยพัฒนาประเทศให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะ การศึกษาในระดับปริญญาโท ในปัจจุบันถือว่าได้รับความ นิยมเป็นอย่างมาก Kingthong and Liemsuwan (2016) โดยพบว่า ข้อมูลสถิติย้อนหลังของนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษ ต่อระดับปริญญาโท ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 95,461 คน ในปีการศึกษา 2563 มีจำนวน 101,955 คน ในปีการศึกษา 2564 มีจำนวน 100,458 คน ในปีการศึกษา 2565 มีจำนวน 99,222 คน และปีการศึกษา 2566 มีจำนวน 99,067 คน (Ministry of Higher Education Science, Research and Innovation, 2024

) และการศึกษาระดับปริญญาโทถือเป็นการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีจุดมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถนำความรู้และศักยภาพจากการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศ อีกทั้งการศึกษาในระดับปริญญาโท นอกจากจะช่วยเพิ่มความรู้และความเชี่ยวชาญให้กับผู้เรียนแล้ว ยังสามารถช่วยเพิ่มโอกาสในด้านของการประกอบอาชีพ และการเป็นที่ยอมรับจากสังคมรอบข้างอีกด้วย

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าในผู้คนส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก และในปัจจุบันมีสถาบันที่เปิดหลักสูตรปริญญาโทมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่า การศึกษาต่อระดับปริญญาโทสายสังคมศาสตร์มีอัตราการศึกษาที่น้อย ซึ่งพบว่า อัตราผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2565 สายสังคมศาสตร์ วารสารศาสตร์และสารสนเทศ จำแนก 10 กลุ่มสาขาวิชา ISCED พบว่า มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 1,876 คน ในจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดจำนวน 29,254 คน (Ministry of Higher Education Science, Research and Innovation, 2024) เช่นเดียวกับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นอีกหนึ่งมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท และมีการเปิดหลักสูตรสายสังคมศาสตร์โดยจำแนกใน 5 คณะ ดังนี้ 1) คณะนิติศาสตร์ 2) คณะวิทยาการจัดการ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ 3) คณะศิลปศาสตร์ สาขาพัฒนามนุษย์และสังคม 4) คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาการจัดการธุรกิจการเกษตร 5) บัณฑิตวิทยาลัย สาขาความขัดแย้งและสันติศึกษา แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลจากสถิติดักศึกษาที่ศึกษาต่อพบว่า ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 101 คน ในปีการศึกษา 2563 มีจำนวน 65 คน ในปีการศึกษา 2564 มีจำนวน 72 คน ในปีการศึกษา 2565 มีจำนวน 68 คน และปีการศึกษา 2566 มีจำนวน 76 คน ซึ่งในอัตรานักศึกษาทั้งหมดนี้ไม่รวมสาขานิติศาสตร์ เพราะ เพิ่งเปิดการสอนได้เพียง 2 ปี (Registration and Processing Department Prince of Songkla University Hat Yai Campus, 2024)

จากความสำคัญและปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เนื่องจากความต้องการของผู้เรียนถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสำคัญในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโท ซึ่งผลการวิจัยนี้จะทราบได้ว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานทางด้านของการศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยเพื่อใช้ในการพัฒนา ตลอดจนส่งเสริมการบริหารจัดการหลักสูตรในระดับปริญญาโท เพื่อตอบสนองกับความต้องการของผู้ที่สนใจแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ชั้น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาชุมชนศึกษา คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 435 คน (Registration and Processing Department Prince of Songkla University Hat Yai Campus, 2023)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ จำนวน 212 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) คณะละ 53 คน ด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ขอบเขตด้านเวลา ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2566 - มีนาคม 2567 เป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 5 เดือน

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยดำเนินการทบทวนวรรณกรรมที่สำคัญไว้ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้ให้กับมนุษย์ ทั้งในแง่ของทฤษฎี และ ปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (National Education Act B.E. 1999) ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า “การศึกษา” หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคม โดยผ่านการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์ เป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการศึกษา โดยเป็นการจัดกระบวนการเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าให้กับผู้เรียนและเกิดเป็นการเรียนรู้ของผู้เรียน Phonphothanmat (2015) พบว่าการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน มีกระบวนการที่แตกต่างไปจากอดีตเป็นจำนวนมาก เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคมในปัจจุบัน กระบวนการในการสอนก็ต้องเปลี่ยนไปเช่นกัน เพราะนอกจากการจัดการหลักสูตรที่ดีแล้ว การจัดการกระบวนการ การเรียนการสอนควรเน้นถึงการคิดวิเคราะห์ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง การศึกษาในระดับปริญญาโท มีจุดมุ่งหมาย คือ ให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพทางด้านความรู้ การนำแนวคิดและทฤษฎีไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและปรับใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และการที่นักศึกษาจะบรรลุผลได้นั้นจำเป็นจะต้อง มีความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบ (Whangmahaporn, 2023)

กล่าวโดยสรุป การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ของมนุษย์ ทั้งในด้านของทฤษฎี และ ปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถาบัน (Institution Factors)

สถาบันทางการศึกษา (educational institution) คือ องค์กรสำคัญที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่บุคคลในสังคม เป็นสถาบันถ่ายทอดความรู้ที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคมให้กับผู้เรียน และช่วยทำให้บุคคลเกิดความคิด การวิเคราะห์ เพื่อที่จะทำให้บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อสังคม Kosonkittumporn

(2022) กล่าวถึง ปัจจัยด้านสถาบันที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาชั้นสถาบัน ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 1) ด้านอาจารย์ผู้สอน 2) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน 5) ด้านวันและเวลาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Produa & Kabmala, 2019) พบว่า หลักสูตรสาขาวิชาเป็นส่วนสำคัญในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาซึ่งเป็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และ สถาบันที่อยู่ในอันดับสูงจะเป็นที่ดึงดูดให้ผู้เรียนเลือกศึกษาต่อ รวมถึงอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน อีกทั้งวันและเวลาเรียนที่หลากหลายจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเลือกเรียน และค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่มีความเหมาะสมมีส่วนสำคัญในการเลือกศึกษาต่อ

สรุปได้ว่า สถาบันทางการศึกษา ถือเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ เพราะเป็นองค์กรที่สำคัญในการมอบความรู้ความสามารถให้กับผู้เรียน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้ในระดับปริญญาโท

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเป็นการประเมินตัวเลือกจากหลากหลายทางเลือกที่พิจารณาไว้แล้วว่าเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด การตัดสินใจมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม เนื่องจากการตัดสินใจเป็นกระบวนการในการเลือก หรือ กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากหลากหลายทางเลือกที่ประเมินไว้แล้วว่าสามารถทำให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดย Suwan (2016) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจไว้ว่า เป็นขั้นตอนในการประเมินในการเลือกในสิ่งที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีในทางเลือกทั้งหมด เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ Klinchang and Suwanopas (2016) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อปริญญาโท คือ การเพิ่มความรู้ความเชี่ยวชาญ เพื่อที่จะสามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

กล่าวโดยสรุป การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางใดทางหนึ่งซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้บุคคลเลือกสิ่งที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่ เพื่อสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ (Motivation)

แรงจูงใจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม เป็นสิ่งกระตุ้น หรือ เป็นพลังที่ผลักดันให้บุคคลกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้บรรลุในเป้าหมายที่วางไว้ Sirikul and Samphanwattanachai (2023) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง พลังที่อยู่ในตัวที่สามารถทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวในการกระทำสิ่งที่เป็นเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากอารมณ์เข้ามามีส่วนร่วมในการเกิดแรงจูงใจ โดยทั่วไปแล้วแรงจูงใจสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ 1) แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นแรงผลักดัน หรือ ความกระตือรือร้นและความพึงพอใจที่มาจากปัจจัยภายนอก เช่น การได้รับการสนับสนุนจากสิ่งภายนอก 2) แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นแรงผลักดัน หรือ ความกระตือรือร้นและความพึงพอใจที่มาจากภายในของตัวบุคคล เช่น ความพอใจในการประสบความสำเร็จ ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง โดยในการศึกษาพบว่า แรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมการเรียนอย่างมุ่งมั่นและสม่ำเสมอ โดยพบว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจและมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเรียนรู้จะส่งผลให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จต่อไปในอนาคต แต่ในขณะเดียวกันผู้สอนควรจะมีวิธีการสร้างสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนไปพร้อมๆกัน จึงจะทำให้เกิดความสำเร็จได้มากขึ้น (Klinchang & Suwanopas, 2016) เช่นเดียวกับงานวิจัย Paludkong (2012) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งแรงจูงใจถือเป็นแรงขับเคลื่อนที่อยู่ภายในตัวมนุษย์ที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่

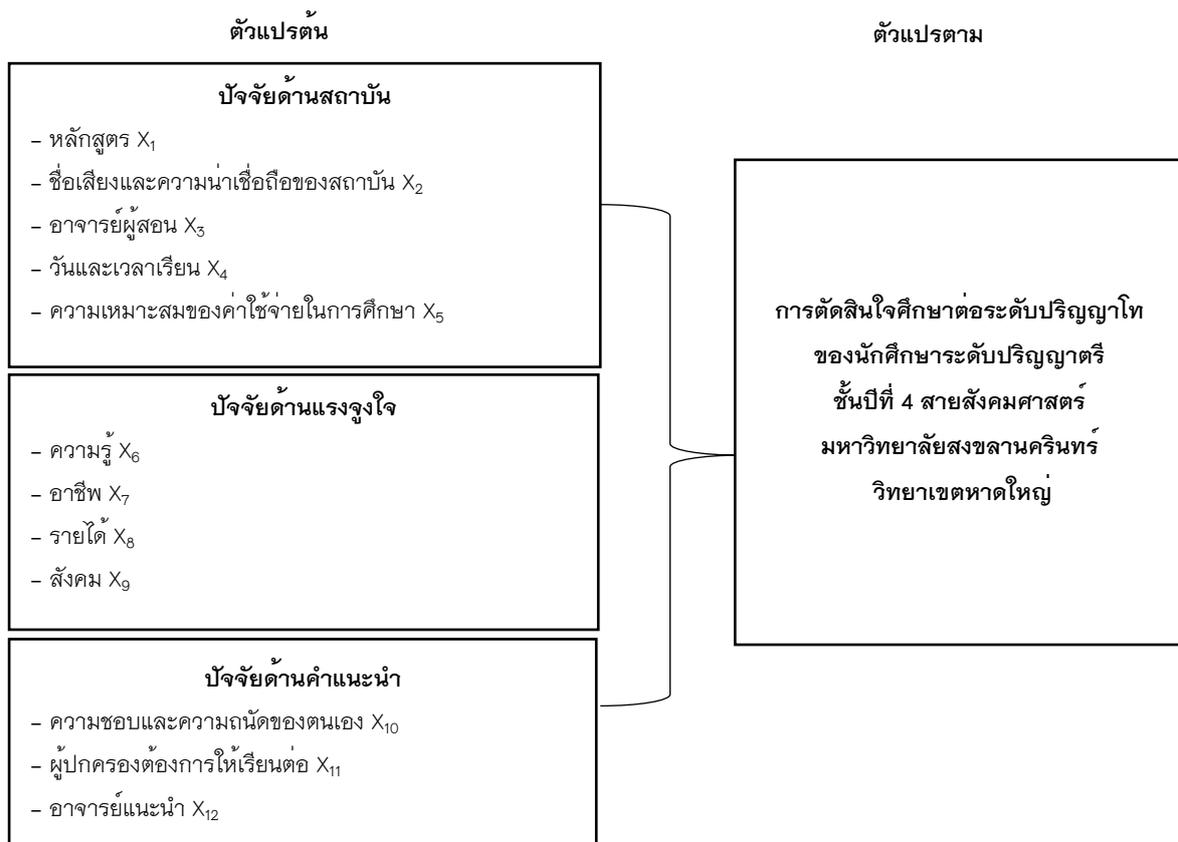
วางไว้ Kienchanj (2019) พบว่า การตัดสินใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา จำเป็นต้องอาศัยแรงจูงใจเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กล่าวคือ การนี้ถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่ว่าจะเป็ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากบุคคลรอบข้าง ความก้าวหน้าในอาชีพการงาน หรือแม้จะเป็นความรู้สึกและการรับรู้ถึงการประสบความสำเร็จของตัวเอง

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจ คือ แรงที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดผลสำเร็จ หรือ บรรลุเป้าหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านคำแนะนำ

คำแนะนำ หมายถึง คำพูด หรือ ข้อความที่เป็นการชี้แนวทางให้บุคคลปฏิบัติหรือดำเนินการบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งคำแนะนำในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนการตัดสินใจเลือกเรียนต่อระดับปริญญาโท Riangprom and Lasunon (2018) พบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องในการเลือกตัดสินใจศึกษาต่อ คือ ผู้เรียน โดยเกิดจากความชอบและความสนใจเป็นเหตุผลหลัก โดยตัวผู้เรียนจะวิเคราะห์และสำรวจตนเองว่ามีความสนใจและเหมาะสมที่จะเข้าศึกษาต่อ รองลงมาคือ เป็นคำแนะนำและสนับสนุนของผู้ปกครองที่ต้องการให้ศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาชุมชนศึกษา คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้นจำนวน 435 คน (Registration and Processing Department Prince of Songkla University Hat Yai Campus, 2023) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Taro Yamane (as cited in Silpcharu, 2017) ได้จำนวน 208 คน แต่เพื่อลดข้อผิดพลาดในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 212 คน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย จากนั้นกำหนดโควตา (Quota Sampling) คณะละ 53 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 7 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบคำถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านการเงิน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลระดับความคิดเห็นของปัจจัยด้านสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ส่วนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลระดับความคิดเห็นปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ส่วนที่ 5 แบบสอบถามข้อมูลระดับความคิดเห็นของปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ส่วนที่ 6 แบบสอบถามการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนใช้การวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายของระดับการตัดสินใจ ไว้ดังนี้ 1.00 – 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด 1.81 – 2.60 หมายถึง น้อย 2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง 3.41 – 4.20 หมายถึง มาก 4.21 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ผู้วิจัยได้ทดสอบความตรงและความเชื่อมั่น (Validity & Reliability) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC รายข้อมีคะแนนระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งถือว่ามีความตรงในระดับที่ยอมรับได้ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาทั้ง 4 คณะที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.87 ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการเงิน นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานและการตัดสินใจศึกษาต่อ โดยใช้สถิติ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 212 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 69.3 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.00 – 3.49 มากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 รายได้หลักของนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากผู้ปกครอง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 97.6 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวอยู่ที่ 30,001 – 40,000 บาท พบว่านักศึกษาที่สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมีจำนวน 172 คน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ 81.1

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ด้วยค่าเฉลี่ย \bar{x} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถาบันกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Table 1 Display the average value, standard deviation, and level of opinions regarding institutional factors influencing the decision to further study in master's degrees among fourth-year undergraduate students in the Social Sciences program at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus.

ปัจจัยด้านสถาบัน (Institutional Factors)	\bar{x}	S.D.	ระดับการตัดสินใจ (Level of opinions)
ด้านหลักสูตร (Curriculum)	4.38	0.457	มากที่สุด (The most)
ด้านชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของสถาบัน (Institution Reputation and credibility)	4.47	0.389	มากที่สุด (The most)
ด้านอาจารย์ผู้สอน (Instructor)	4.55	0.397	มากที่สุด (The most)
ด้านวันและเวลาเรียน (Studying time)	4.10	0.604	มาก (Most)
ด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา (Appropriateness of educational expenses)	4.30	0.622	มากที่สุด (The most)
รวม (Total)	4.36	0.327	มากที่สุด (The most)

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปัจจัยด้านสถาบันกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{x} = 4.55$) ด้านชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของสถาบัน ($\bar{x} = 4.47$) ด้านหลักสูตร ($\bar{x} = 4.38$) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ($\bar{x} = 4.30$) และ ด้านวันและเวลาเรียน ($\bar{x} = 4.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Table 2 Display the average value, standard deviation, and level of opinions regarding motivation factors influencing the decision to further study in master's degrees among fourth-year undergraduate students in the Social Sciences program at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus.

ปัจจัยด้านแรงจูงใจ (Motivation Factors)	\bar{x}	S.D.	ระดับการตัดสินใจ (Level of opinions)
ด้านความรู้ (Knowledge factors)	4.62	0.395	มากที่สุด (The most)
ด้านอาชีพ (Occupation factors)	4.71	0.388	มากที่สุด (The most)
ด้านรายได้ (Income factor)	4.55	0.441	มากที่สุด (The most)
ด้านสังคม (Social factors)	4.57	0.443	มากที่สุด (The most)
รวม (Total)	4.61	0.330	มากที่สุด (The most)

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอาชีพ ($\bar{x} = 4.71$) ด้านความรู้ ($\bar{x} = 4.62$) ด้านสังคม ($\bar{x} = 4.57$) และด้านรายได้ ($\bar{x} = 4.55$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยคำแนะนำกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Table 3 Display the average value, standard deviation, and level of opinions regarding educational advice influencing the decision to further study in master's degrees among fourth-year undergraduate students in the Social Sciences program at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus.

ปัจจัยด้านคำแนะนำ (Educational Advice)	\bar{x}	S.D.	ระดับการตัดสินใจ (Level of Opinions)
ความชอบและความถนัดของตนเอง (Students aptitude)	4.38	0.709	มากที่สุด (The most)
ผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อ (The need of parents)	4.15	0.943	มาก (Most)
อาจารย์แนะนำ (Instructor introduce)	4.07	0.933	มาก (Most)
รวม (Total)	4.20	0.705	มาก (Most)

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสนับสนุนกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความชอบและความถนัดของตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$) ผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่ออยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.15$) และอาจารย์แนะนำให้เรียนต่ออยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.07$) ตามลำดับ

2.ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทั้งนี้จากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันของตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 12 ตัว ได้แก่ หลักสูตร ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของสถาบัน อาจารย์ผู้สอน วันและเวลาเรียน ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา ความรู้ อาชีพ รายได้ สังคม ความชอบและความถนัดของตนเอง ผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อ อาจารย์แนะนำ ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของตัวแปรผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อ และอาชีพมีความสัมพันธ์น้อยที่สุดซึ่งมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .006 และความสัมพันธ์ของตัวแปรความผู้ปกครองต้องการให้เรียนต่อกับอาจารย์แนะนำ มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดซึ่งมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .741 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสรุปได้ว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ไม่เกิน .75 ตามคุณสมบัติที่สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้ต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันของตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Table 4 Pearson Product Moment Correlation Coefficient Predictive the decision to further study in master's degree among fourth-year undergraduate students in the Social Sciences program at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus.

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	Y
X1	1												
X2	.227**	1											
X3	.381**	.431**	1										
X4	.257**	.239**	.092	1									
X5	.453**	.142*	.225**	.423**	1								
X6	.497**	.176*	.355**	.155*	.320**	1							
X7	.424**	.184**	.395**	.020	.261**	.579**	1						
X8	.341**	.123	.313**	.062	.225**	.517**	.522**	1					
X9	.356**	.234**	.322**	.125	.146*	.543**	.464**	.410**	1				
X10	.314**	.230**	.226**	.165*	.148*	.321**	.325**	.223**	.261**	1			
X11	.082	.100	.134	.150*	.076	.132	.006	.039	.196**	.327**	1		
X12	.151*	.084	.118	.199**	.049	.123	.069	.054	.153*	.352**	.741**	1	
Y	.477**	.139	.251**	.126	.357**	.531**	.365**	.423**	.417**	.278**	.175*	.303**	1

**p < .01, *p < .05

ตารางที่ 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Table 4 Present the coefficients of the Multiple Regression equation representing the factors influencing the decision to further study in master's degree among fourth-year undergraduate students in the Social Sciences program at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

(n=212)

ตัวแปรพยากรณ์ (Predictive Variables)	b	SE B	β	t	P-Value
ค่าคงที่ (Constant)	1.334	.291		4.590	.000
ด้านความรู้ (knowledge factors) (X_6)	.237	.062	.275	3.818	.000
ความชอบและความถนัดของตนเอง (Students aptitude) (X_{10})	.087	.033	.164	2.668	.008
ด้านรายได้ (income factor) (X_8)	.141	.049	.190	2.864	.005
ด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา (appropriateness of educational expenses) (X_5)	.122	.033	.229	3.734	.000
ด้านสังคม (Social factors) (X_9)	.123	.051	.164	2.415	.017

R = .654 , R²= .428 , AR²= .411 , F = 24.863 , Sig = .000

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ได้แก่ ด้านความรู้ (X_6) ด้านความชอบและความถนัดของตนเอง (X_{10}) ด้านรายได้ (X_8) ด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา (X_5) และด้านสังคม (X_9) เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้ร้อยละ 42.8 สามารถเขียนในรูปแบบสมการพยากรณ์คะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.334 + 0.275X_6^{**} + 0.229X_5^{**} + 0.190X_8^{**} + 0.164X_{10}^{**}$$

อภิปรายผล

ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยแรงจูงใจในด้านความรู้ การเพิ่มความรู้ความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักศึกษา รวมถึงการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา พบว่า มีอิทธิพลในทางบวกต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท กล่าวคือ นักศึกษาที่ต้องการที่จะพัฒนาตนเองในด้านของความรู้ความสามารถ และการปรับเปลี่ยนแนวคิดทางการศึกษา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วในสังคมปัจจุบัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นผลอันเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันรวมถึงการพัฒนาในด้านต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การมีความรู้จะช่วยพัฒนาศักยภาพซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ Topueak (2019) พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา ลำดับแรก คือ การเพิ่มวุฒิทางการศึกษาที่สูงขึ้น รองลงมาคือ การเพิ่มความรู้ความสามารถให้กับตนเอง

2. ปัจจัยแรงจูงใจด้านรายได้ มีอิทธิพลทางบวกต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท กล่าวคือ นักศึกษาที่ต้องการเรียนต่อในระดับปริญญาโท คาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว มีโอกาสหางาน

ได้ง่ายประกอบด้วยการมีเงินเดือนที่สูงขึ้น และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้นสามารถเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การเพิ่มฐานเงินเดือนในการทำงานที่สูงขึ้น รวมถึงการเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัย Janha and Prabaripai (2015) พบว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาด้านการประกอบอาชีพ ความคาดหวังในด้านหน้าที่การงาน การมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ที่ดีอยู่ในระดับสูงมาก สภาพทางสังคมที่มีการแข่งขันสูง และ Parnthong and Sittichai (2015) ที่ชี้ว่า การทำงานทำที่ยากในระดับการศึกษาปริญญาตรี การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจะช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงาน รวมทั้งความก้าวหน้าของหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้นได้

3. ปัจจัยแรงจูงใจด้านสังคม มีอิทธิพลในทางบวกต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท กล่าวคือ หากนักศึกษาเห็นว่าการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสามารถตอบสนองความต้องการที่จะเป็นบุคคลที่มีคุณค่าทางสังคมและได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้างในระดับสูง จะมีอิทธิพลให้ตัดสินใจศึกษาต่อสูงขึ้น ปัจจัยด้านสังคมจึงถือว่าเป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจาก สังคมในปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงเปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของความประสบความสำเร็จประการหนึ่ง ผู้ที่จบการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจึงมักได้รับการยอมรับว่า เป็นผู้ที่มีความสามารถสูง สอดคล้องกับงานวิจัย Janha and Prabaripai (2015) พบว่า เหตุผลของการเลือกเข้าศึกษาต่อมากที่สุด ได้แก่ การเพิ่มความน่าเชื่อถือจากบุคคลภายนอกและการได้รับเกียรติจากสังคม รองลงมาคือ ต้องการยกระดับสถานภาพทางสังคมของตัวเองให้สูงขึ้น

4. ปัจจัยด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีอิทธิพลทางบวกต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ กล่าวคือ หากค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตร ค่าธรรมเนียมในการศึกษา ตลอดจนการมีทุนการศึกษา มีความเหมาะสม จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ที่สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจาก ด้วยภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันมีแนวโน้มผันผวน ค่าใช้จ่ายจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ Kosonkittumporn (2022) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาคณะปกติ (ปีสุดท้าย) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในด้านของค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมกับหลักสูตร รวมถึงวิธีการแบ่งชำระค่าธรรมเนียม และการมีทุนการศึกษาให้ มีส่วนสำคัญในการเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา แสดงว่าภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาส่งผลอย่างมากต่อการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าศึกษาต่อ และมหาวิทยาลัยที่มีการจ่ายค่าบำรุงการศึกษาเป็นแบบรายงวด มีทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษา รวมถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม ส่งผลให้นักศึกษา เพิ่มโอกาสในการเลือกที่จะเข้ารับการศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นมากขึ้น (Promdua & Kabmala, 2019)

5. ปัจจัยด้านคำแนะนำการสนับสนุนการตัดสินใจ มีอิทธิพลทางบวกต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ กล่าวคือ ปัจจัยที่สนับสนุนให้นักศึกษาที่ตัดสินใจต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น เกิดจากความชอบและความถนัดของผู้เรียน ส่งผลให้มีความสนใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Paludkong (2012) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจในความสนใจ มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะก่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และทำให้มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ

สรุปผล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า มี 5 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การตัดสินใจในการศึกษาต่อ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถทำนายผลได้ร้อยละ 42.8 เรียงตามอิทธิพลที่สำคัญจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ 1. ปัจจัยด้านความรู้ 2. ปัจจัยด้านรายได้ 3. ปัจจัยด้านสังคม 4. ปัจจัยด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา 5. ปัจจัยด้านความชอบและความถนัดของตนเอง (Students aptitude)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มี 5 ปัจจัย ดังนี้

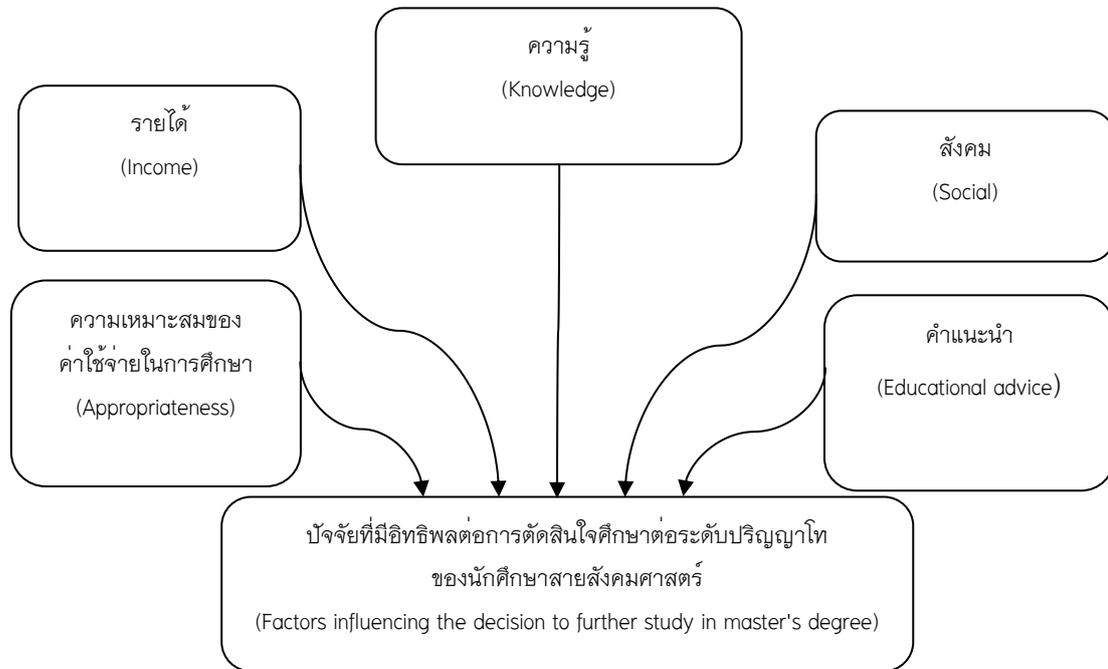
1. ปัจจัยด้านความรู้ เนื่องจากนักศึกษาให้ความสำคัญในด้านของการเพิ่มความรู้ และการได้รับวุฒิทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น หลักสูตรปริญญาโท ควรเน้นการส่งเสริมในด้านของความรู้และเปิดวิชาให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้หลากหลายนอกเหนือจากวิชาหลัก เพื่อเพิ่มประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้มีความรู้ในการพัฒนาตนเองและสังคม ตลอดจนการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
2. ปัจจัยด้านรายได้ หลักสูตรปริญญาโทควรส่งเสริมวางแผนพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อที่จะให้นักศึกษาที่จบการศึกษาได้นำความรู้ไปประกอบอาชีพและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และประสบความสำเร็จในด้านของหน้าที่การงาน
3. ปัจจัยด้านสังคม หลักสูตรปริญญาโท ควรมีการจัดสัมมนา หรือ กิจกรรม ที่สามารถเปิดโอกาสให้นักศึกษามีประสบการณ์ในด้านใหม่ๆ และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลภายนอกเพื่อที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ และเพิ่มโอกาสในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของนักศึกษา
4. ด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าใช้จ่ายมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในระดับปริญญาโทของนักศึกษา ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าเทอม ค่าหน่วยกิต และค่ากิจกรรมต่างๆ ควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับค่าครองชีพ และควรเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อ ให้กับบุคคลที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เช่น การมีทุนการศึกษา หรือ ทุนสนับสนุนเพื่อการศึกษา
5. ด้านคำแนะนำการสนับสนุนการตัดสินใจ เนื่องจากความชอบและความถนัดของผู้เรียน ส่งผลให้มีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ดังนั้นสถาบันควรสร้างความโดดเด่นให้กับหลักสูตร มีการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางให้กับบุคคลที่สนใจเรียนต่อระดับปริญญาโทเข้ามาศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

อาจมีการศึกษาในสถาบันการศึกษาในภูมิภาคอื่น หรือกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่ศิษย์เก่าที่มีความต้องการศึกษาต่อ เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านมากขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา ออกแบบ ส่งเสริม วางแผนการจัดการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการหลักสูตรระดับปริญญาโท สำหรับนักศึกษาสายสังคมศาสตร์ ให้สามารถตอบโจทย์กับผู้เรียน อันจะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนากำลังคนในระดับสูงด้านสังคมศาสตร์ ให้กับประเทศได้อย่างเหมาะสมต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากผลการวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสตรบัณฑิต

Figure 2 Present factors influencing the decision to further study in master's degree.

จากโมเดลดังกล่าวทำให้ทราบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสตรบัณฑิต นั้นมีอิทธิพลมาจาก แรงจูงใจในด้านของความรู้ ด้านสังคม ด้านรายได้กล่าวคือ นักศึกษาที่มีเป้าหมายในการเรียนต่อระดับปริญญาโท มีจุดประสงค์เพื่อต้องการเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถ การคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา เพื่อที่จะสามารถนำไปปรับใช้ในหน้าที่การงานในอนาคตได้ และความต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคมรอบข้าง การมีความภาคภูมิใจใจตนเอง และปัจจัยในการเลือกเรียนต่อ เกิดจากความชอบและความถนัดของตนเอง

References

- Dulyakasem, U. (2018). Future of Humanities and Social Sciences in Thai Society. *Journal of Humanities and Social Sciences, SRU, 10*(1), 1–18.
<https://e-journal.sru.ac.th/index.php/jhsc/article/view/850>

- Janha, P., & Prabaripai, A. (2015). Factors affecting the needs for master's degree studies at Kasetsart University. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 291-318.
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/issue/view/3479>
- Khienchangj, T. (2019). Decision to graduate of private universities in Bangkok Area. *The Journal of Pacific Institute of Management Science*, 451-462.
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pacific/issue/view/16289>
- Kingthong, S., & Liemsuwan, T. (2016). Factors correlating with decision-making on pursuing a master's degree among undergraduate students studying social science at Burapha University. *Journal of Public Administration and Politics*, 90-117. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/papojournal/issue/view/10081>
- Kosonkittumporn, S. (2022). Factors influencing decision to study for master's degree of regular (final year) students, Rajabhat Mahasarakham University. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2(5), 55-74. <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.84>
- Klinchang, P., & Suwanopas, S. (2016). Motivation and learning strategies in German of high school students in southern Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences Prince of Songkla University*, 12(2), 35-70. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/eJHUSO/article/view/98292>
- Paludkong, N. (2012). Motivation in choosing to continue their bachelor degree at Panyapiwat Institute of management. *Panyapiwat Journal*, 3(2), 61-72.
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/11993>
- Parnthong, P. & Sittichai, R. (2015). Information needs and information seeking for master's degree education of undergraduate students of public university in the Three Southern Border Provinces. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 7(3).
<https://li01.tci-thaijo.org/index.php/pnujr/article/view/52681>
- Phonphoththanamat, W. (2015). Thai educational problems: An interview from educational. *Journal of Education Thaksin University*, 15(2), 48-55.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/eduthu/issue/view/4804>
- Promdua, U., & Kabmala, M. (2019). A study of information needs on Decision to study bachelor degree at Chaiyaphum Rajabhat University. *Journal of Graduate School Sakon Nakhon Rajabhat University*, <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/issue/view/9213>
-

- Riangprom, S., & Lasunon, O. (2018). A study of factors effecting the decision to study in bachelor of engineering program, Maha Sarakham Province, of the Graduate from Higher Vocational Education. *KKU International Journal of Humanities and Social Sciences*, 66–92.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/KKUJ/article/view/109301/117894>
- Silpcharu, T. (2017). *Research and statistical analysis with SPSS and AMOS* (18th ed.). Business R & D.
- Sirikul, C., & Samphanwattanachai, B. (2023). *Factors affecting the purchase decision of sleep and stress support supplements among Thai consumers in Bangkok*. *Rajapark Journal*, 17(53), 53–66. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/263482>
- Suwan, N. (2016). *Factors Effecting the Decision – making to Pursue Study at Far Eastern University, Chiang Mai Province*[Master’s thesis, Maejo University].
- Topueak, J. (2019). Influencing factors for post-graduation study decision making of graduate students in Muban Chom Bueng Rajabhat University. *Journal of Administrative and Management*, 56–63. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/RCIM/issue/view/15626>
- Whangmahaporn, P. (2023). *Research Wort Conditions in Master’s Degree of Program A, University A*. *Journal of Social Sciences for local Rajabhat Mahasarakham University*, 257–265. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/issue/view/17579>